

Altes Capacitats: l'assignatura pendent per a una escola global i integradora.

Deixarem que ens quedi pel setembre?

En la societat actual existeix una pluralitat en constant creixement que es reflexa també en l'àmbit educatiu i és recollida a la legislació com un element de qualitat. Així, quan parlem d'escola inclusiva, ens estem referint al fet que s'ha d'atendre a tota la diversitat d'alumnes que hi ha a les aules.

Dins d'aquest marc, identificar el més aviat possible als nens i nenes amb Altes Capacitats és fonamental per establir pautes des dels primers anys, per realitzar una bona intervenció escolar i per oferir-los programes, metodologies diferents i estímuls que potenciïn el seu desenvolupament intel·lectual, emocional i social.

Degut al desconeixement sobre el tema, es parteix de dues premisses errònies: "No fa falta cap intervenció a l'escola ja que si són més intel·ligents i tenen més recursos no necessiten cap tipus d'ajut" o bé es parla d'ells i elles com si estiguessin destinats a patir problemes. Les dues idees són inacceptables, la primera perquè limita el dret bàsic dels alumnes a desenvolupar-se en funció de les seves característiques i la segona perquè crea una angoixa innecessària a pares, a educadors i al mateix nen.

Però si tota aquesta problemàtica afecta per igual als dos sexes, encara ho tenen molt més difícil les nenes amb altes capacitats. La població femenina està encara menys detectada, per cada 9 nens, només 1 nena ho està.

En el cas de les nenes i dones, s'estableix un conflicte entre el que saben que poden arribar a fer i allò amb el que s'han de conformar (d'acord amb els rols femenins tradicionals), per tant la interiorització d'aquest conflicte comporta sentiments d'ansietat i culpa.

La discriminació que pateix avui dia la dona, es reflexa clarament en el cas de les nenes o dones amb altes capacitats, constatant estereotips sexistes que les porten a la “invisibilitat”. La dona no deu o no pot ser “massa” intel·ligent si desitja estar bé integrada escolar o socialment. Les nenes amb altes capacitats han d'enfrontar-se a molts més obstacles que els seus companys masculins, com el prejudici de la societat i la competitivitat dels seus col·legues. D'aquesta manera l'angoixa a ser rebutjades socialment es pot convertir en una autèntica obsessió, manifestant por a tenir èxit i, degut al possible rebuig social, baixant intencionadament el seu nivell acadèmic.

Davant d'aquest panorama ens hem de fer preguntes com : Que se sap sobre les Altes capacitats? Quina formació existeix sobre el tema? Per què no es detecten aquests nens i nenes? Quin tipus d'intervenció necessiten? Quin tipus de metodologies són les més adequades?

Quan pensem en aquests nens i nenes, ens adonem que encara estem molt lluny de donar una resposta educativa adequada i de qualitat per atendre'ls i que tots els professionals de l'educació, especialment els estaments educatius, ens hem de prendre seriosament aquesta assignatura que ni tan sols hem aprovat.

Milagros Valera Sanz

Pedagoga i logopeda

Experta universitària en diagnòstic i educació d'alumnes amb Altes Capacitats.

Coordinadora del GTSAC (grup de treball sobre les altes capacitats) pel

Col·legi de Pedagogs de Catalunya.